

UNLOCKED

2020-1-HU01-KA204-078660

Τρόποι εφαρμογής της προσέγγισης Art Therapy για ευάλωτες ομάδες πληθυσμού Διακρατική Συνάντηση στην Ουγγαρία – περίληψη

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα UNLOCKED (No. KA204-02467C96, Βασική Δράση KA2) στοχεύει στην Έκφραση, Επικοινωνία, Ενίσχυση δεξιοτήτων και Κοινωνική Ένταξη κρατούμενων που συχνά στερούνται των βασικών ευκαιριών προσωπικής ανάπτυξης καθώς και στην Πρόληψη της Παραβατικότητας. Βασικές δράσεις του προγράμματος είναι η συγγραφή διεπιστημονικών οδηγιών και καλών πρακτικών με την συνεργασία ακαδημαϊκών και επαγγελματιών των ανθρωπιστικών επιστημών που έχουν σαν στόχο να εμπλουτίσουν την διεθνή βιβλιογραφία.

Το πρόγραμμα UNLOCKED αποτελεί μια διεθνή σύμπραξη 4 φορέων: Váltó-sáv Alapítvány (Ουγγαρία-συντονιστικός φορέας), Crime Prevention Fund-IGA (Βουλγαρία), Amaka (Ελλάδα), Antropos Association (Σερβία) με στόχο την ανταλλαγή γνώσης και την ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων και καλλιτεχνικών μεθόδων για την κοινωνική ένταξη φυλακισμένων και αποφυλακισμένων ατόμων. Το πρόγραμμα απευθύνεται παράλληλα και στους επαγγελματίες σωφρονιστικών ιδρυμάτων αλλά και σε κοινωνικούς λειτουργούς και εθελοντές που εργάζονται με ανθρώπους με υψηλό κίνδυνο εκδήλωσης παραβατικότητας ή με ανθρώπους που βρίσκονται υπό κράτηση, με σκοπό την ευρύτερη ευαισθητοποίηση για τα δικαιώματα των κρατούμενων καθώς και την βελτίωση των προγραμμάτων επανένταξης.

Το Váltó -sáv Alapítvány (VSA - HU) είναι ένας εθνικός, αστικός, οργανισμός υποστήριξης ευάλωτων/ περιθωριοποιημένων ομάδων και των συγγενών τους. Συγκεκριμένα στοχεύει στην ενίσχυση και στην ενδυνάμωση της κοινωνικής ένταξης, στην καταπολέμηση της φτώχειας και στην πρόληψη του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας παραβατών, εξαρτημένων ατόμων, κρατούμενων και πρώην κρατούμενων.

Η κύρια δραστηριότητά του εστιάζεται στη φροντίδα, την εκπαίδευση και την υποστήριξη της ψυχικής υγείας της ομάδας στόχου, καθώς και στη μείωση της προκατάληψης και την ευαισθητοποίηση και ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης (www.valtosav.hu).

Ο Σύλλογος Ψυχικής Υγείας Antropos (Udruzenje za mentalnu higijenu Antropos - SRB) ιδρύθηκε το 2010 με τη συνεργασία επαγγελματιών ψυχικής υγείας. Ο Σύλλογος είναι υπεύθυνος για την πρόληψη της σύγχρονης επιθετικότητας και την οργάνωση συνεδριών ατομικής και ομαδικής ψυχοθεραπείας, διαβούλευσης, (ομάδες ψυχοδράματος αυτογνωσίας), ψυχοκοινωνικών εργαστηρίων, αυτοενισχυμένων εκπαιδεύσεων, διαλέξεων, ταινιών, παραστάσεων και ημερίδων με θέμα την ψυχική υγεία.

Το Ίδρυμα Πρόληψης του Εγκλήματος - IGA είναι μια ανεξάρτητη αστική επαγγελματική οργάνωση με στόχο τη μείωση του εγκλήματος. Ο οργανισμός λειτουργεί προς όφελος των κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων· παιδιά σε κίνδυνο· παραβάτες· θύματα εγκλήματος· σχετικά θεσμικά όργανα κλπ. Το IGA μελετά τις κοινωνικές διαδικασίες στον τομέα του εγκλήματος και του κοινωνικού αποκλεισμού. αναπτύσσει και εισάγει καινοτόμα προγράμματα και μοντέλα· υλοποιεί δραστηριότητες κατάρτισης, παροχής συμβουλών, εκπαιδευτικών και εκδοτικών δραστηριοτήτων. βελτιώνει τον κοινωνικό διάλογο και τις διαϋπηρεσιακές σχέσεις· πραγματοποιεί εκστρατείες υπεράσπισης· παρέχει κοινωνικές υπηρεσίες, αναπτύσσει εθνικές και διεθνείς συνεργασίες.

Μεταξύ των επιτευγμάτων του IGA είναι η προώθηση για την εισαγωγή της δικαστικής επιμελείας στη Βουλγαρία, και τη δημιουργία του πρώτου κέντρου δικαστικής επιμελείας και θέσεων δικαστικών επιμελητών στη χώρα, επίτευγμα που τιμήθηκε με το Διεθνές Βραβείο Δικαιοσύνης της Κοινότητας το 2004. Ο IGA ήταν επίσης ο πρώτος οργανισμός που μετέφερε στη Βουλγαρία την διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου για ανηλίκους και την ανάπτυξη εξειδικευμένων προγραμμάτων για ανήλικους παραβάτες, βασισμένα στην κοινότητα και τα κέντρα κράτησης. Είναι επίσης ο πρώτος που διεξήγαγε επιστημονική έρευνα για σεξουαλικούς παραβάτες, και ανέπτυξε εξειδικευμένο πρόγραμμα κατάρτισης για επαγγελματίες που εργάζονται με παραβάτες ως μέρος του προγράμματος σπουδών του Πανεπιστημίου Plovdiv. Το 2010, ο IGA ανέλαβε τη συμβουλευτική της ανάπτυξης της πρώτης στρατηγικής για την πρόληψη του εγκλήματος στο Δήμο της Φιλιππούπολης.

Η ΜΚΟ AMAKA (AMAKA ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ - GR) είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε στην Αθήνα το 2008. Ο κύριος στόχος του οργανισμού είναι να παρέχει βοήθεια σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Καθώς οι ευπαθείς ομάδες ορίζουν κάθε ομάδα που στερείται ευκαιριών ή πλεονεκτημάτων που απολαμβάνουν άλλα μέλη της κοινότητάς, η ομάδα-στόχος της Amaka επικεντρώνεται κυρίως σε μειονότητες, μετανάστες, παιδιά με ειδικές ανάγκες, εφήβους σε κίνδυνο, ομάδες υψηλού κινδύνου, φυλακισμένους, ηλικιωμένους, ψυχιατρικά ασθενείς, άστεγους, θύματα εμπορίας κ.λπ. Με γνώμονα πως η Τέχνη- ως δημιουργία-απελευθερώνει τον εαυτό και προωθεί την κοινωνική αλλαγή η AMAKA προσφέρει εργαστήρια Art Therapy, Phototherapy, Literacy through Photography, Drama Therapy και Συμμετοχικό βίντεο με στόχο την προώθηση θετικών αλλαγών σε ομάδες και άτομα.

Το θέμα της πρώτης διεθνούς συνάντησης του Έργου έλαβε χώρα στην Ουγγαρία (Βουδαπέστη, 23-24.06.2021) και αφορούσε στην απογραφή μεθόδων και τεχνικών ψυχοκοινωνικής παρέμβασης, δημιουργικών προγραμμάτων, συνεδριών Θεραπείας μέσω Τέχνης, και στη συλλογή και επεξεργασία ορθών πρακτικών.

Η πρώτη δια ζώσης διεθνής συνάντηση (οι προηγούμενες ήταν διαδικτυακές) λόγω της πανδημίας (COVID-19) πραγματοποιήθηκε μόλις τον Ιούνιο του 2021 στην Ουγγαρία.

Την πρώτη μέρα η ομάδα επισκέφθηκε τις φυλακές Vác Strict και Medium Regime, και ακολούθησε παρουσίαση του ειδικού προγράμματος του Váltó-sán Alapítvány, Half-way Flat Complex Reintegration Program.

Την επόμενη μέρα, η ομάδα επισκέφθηκε το Εργοστάσιο Σοκολάτας συμμετέχοντας σε ένα δημιουργικό πρόγραμμα και το απόγευμα ανέπτυξε συλλογικά το επόμενο Intellectual Output (IO).

Όλοι οι οργανισμοί συμμετείχαν ενεργά στον σχεδιασμό του IO1: Η Váltó-sán Alapítvány παρουσίασε προγράμματα "Literature Therapy" που σχεδιάστηκαν αποκλειστικά για κρατούμενους σε φυλακές της Ουγγαρίας, καθώς και συγκεκριμένες τεχνικές και παραδείγματα εργαστηρίων Arts & Crafts που θα μπορούσαν ενδυνάμει να εφαρμοστούν, ή είχαν ήδη κάποια από αυτά εφαρμοστεί σε κλειστά ιδρύματα : raveprol (υφαντική γλυπτική, μεταποίηση), ζωγραφική (σιδέρωμα με κερι) και εργαστήριο σοκολάτας εισαχθησαν ως νέες δημιουργικές τεχνικές.

Ο Σύλλογος Ψυχικής Υγείας Antropos εξέτασε τις δυνατότητες της "θεραπείας με παραμύθια" στην πρόληψη – αντιμετώπιση της εξάρτησης από ουσίες, παρουσιάζοντας μια συγκεκριμένη συνεδρία "Story Telling".

Το IGA παρουσίασε ένα πρόγραμμα "Δραματοθεραπείας" για ανήλικους σε κίνδυνο, με μεθόδους, τεχνικές θεάτρου, καλές πρακτικές και σχεδιασμούς συνεδριών που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν άμεσα στην εργασία.

Η AMAKA παρουσίασε ένα εφαρμοσμένο πρόγραμμα "Phototherapy" για γυναίκες κρατούμενες, με συγκεκριμένες πρακτικές και δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης.

Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.unlocked.hu/io1-art-therapy.html>,

<http://www.unlocked.hu/workshop-booklets.html>